

• PORTRÉ

Joel Schumacher

Az Arany Medve és Arany Pálma díjra jelölt amerikai rendező, producer New Yorkban született 1939. augusztus 29-én. Apja tősgyökeres amerikai volt, anyja pedig svédországi zsidó családból származott. Tanulmányait a szülővárosában végezte a Parsons The New School for Design iskolában, majd divattervezőként kezdett dolgozni. Figyelme hamar a filmszak-

ma felé fordult, és Los Angelesbe költözött, ahol jelmeztervezőként helyezkedett el. A 70-es években forgatókönyvíró munkákat kapott. Első film rendezése, a Csöke-nő (1981) bár nem aratott osztatlan sikert a kritikusok körében, mégis megalapozta hollywoodi karrierjét. Az 1980-as években rendezett filmjeivel (Szent Elmo tüze és Az elveszett fiúk) felhívta magára szakma figyelmét, ezt követően nagyobb költségvetésű produkcióhoz szerződött: ilyen volt az Egyenesen át (1990), A szerelem erejével (1991), valamint az Összeomlás (1993), utóbbiért Arany Pálma díjra jelölték. Ezután hatalmas sikert aratott a Mindörökké Batman (1995) és a Batman és Robin (1997) filmek rendezésével, aztán 1999-ben a 8 milliméter című thrillerjéért Arany Medve díjra jelölték. Később olyan alkotásokat rendezett, mint a Hibátlanok (1999), Rossz társaság (2002), A fülke (2002), A 23-as szám (2007) vagy a Tűszjászma (2011). 2013-ban visszavonult a filmvilágtól, csupán néhány dokumentumfilmet készített, és felbukkant a Kártyavár című drámasorozat két epizódjában.

A Cannes-i Nemzetközi Filmfesztiválon az Összeomlás című filmdráma rendezéséért 1993-ban Arany Pálma díjra jelölték.

• NAPTÁR

Augusztus 29., csütörtök

Az évből 241 nap telt el, hátravan még 124.

Névnapok: Beatrix, Erna
Egyéb névnapok: Bendegúz, Cézár, Erneszta, Ernesztina, János, Kamilla, Sebő, Szabin, Szabina

Katolikus naptár: Keresztelő Szent János vértanúsága, Szt. Beatrix, Erna

Református naptár: Erna

Unitárius naptár: Bendegúz, Ernő, Beatrix

Evangélikus naptár: Beatrix, Erna

Zsidó naptár: Áv hónap 28. napja

A **Beatrix** latin származású női név, jelentése: boldogságot hozó. **Beatrix Potter** (1866–1943) brit író, illusztrátor volt, aki a saját kezűleg megrajzolt gyermekkönyvei révén vált ismertté. Életéről 2006-ban filmdráma készült Miss Potter címmel az Oscar-díjas Renée Zellweger főszereplésével. Az **Erna** germán gyökerű női név, jelentése: határozott. Férfi párja: Ernő. Rokon neve: Erneszta. **Bogen Erna** (1906–2002) olimpiai bronzérmes törvívó volt; férje, Gerevich Aladár pedig hétszeres olimpiai bajnok vívó (a magyar sportolók közül mindmáig ő szerzte a legtöbb olimpiai aranyérmet).

• TUDÁSTÁR

A közvilágítás története

A közvilágítás csupán pár száz éve létező fogalom. A kültéri világításra kezdetben éghető anyagokat használtak: olajlámpákat, tűzi kosarat, viaszgyertyát; a világítás pedig eleinte csak közbiztonsági szerepet töltött be. Éppen ezért először puszta a kapuk mellett, hidaknál, útelágazásoknál, árkádoknál és más veszélyesnek ítélt helyeken alkalmaztak kezdetleges világítóeszközöket. A világ első rendszeres utcai világítását 1558-ban valósították meg Párizsban. A villamos közvilágítást azonban több mint 300 év múlva, 1880-ban vezették be először a New York-i Broadwayon létesült Brush-ívlámpákkal. Egy évvel később már Budapesten is 36 ívlámpával működött villamos közvilágítás. 1882-től kezdődően Európa nagyvárosaiban egymásután épültek a rendszeres üzemű közvilágítási rendszerek. A világháborúk viszont nagymértékben leállították ezeknek a fejlesztését. A 60-as évektől napjainkig több új nemesgázt próbáltak ki a fényforrások területén. A higanylámpák után a xenonlámpával folytak kísérletek; a halogén izzókat később fémhalogén lámpákra cserélték. Manapság a napelemes módszerek is teret nyernek.

• EZEN A NAPON

585 éve

Csázmában megszületett Janus Pannonius latin nyelven alkotó költő, a magyar világi líra első jelentős képviselője.

493 éve

A mohácsi csatában a török sultán legyőzte a II. Lajos király vezette magyar hadsereget. Az uralkodó életét veszítette.

115 éve

Berlinben megszületett Werner Forßmann Nobel-díjas német orvos, a szívkatéterezés feltalálója.

76 éve

Sydneyben világra jött Arthur B. McDonald Nobel-díjas kanadai asztrofizikus.

66 éve

Berlinben elhunyt Mihály Dénes mémők, aki a világon elsőként hozott létre mozgó tévéközvetítést.

104 éve

Stockholmban megszületett Ingrid Bergman Oscar-díjas svéd színésznő. 67 évvel később ugyan ezen a napon Londonban elhunyt.

96 éve

Cambridge-ben világra jött Richard Attenborough Oscar-díjas brit rendező, színész, producer.

81 éve

Siófokon meghalt Karinthy Frigyes író, műfordító, újságíró, humorista, a kabaré nagy mestere.

134 éve

Gottlieb Daimler német feltaláló szabadalmaztatta a világ legelső benzinmotoroskerékpárját.

72 éve

Belmontban megszületett James Hunt brit autóversenyző, Formula-1-es világbajnok.

77 éve

Budapesten világra jött Csavlek András Munkácsy Mihály-díjas festőművész.

300 éve

Pozsonyban meghalt Bél Mátyás polihisztor, író, lelkész.

75 éve

Horthy Miklós új kormányt nevezett ki, hogy végre tudja hajtani a háborúból való kilépést.

FORRÁS: EZENANAPON.HU

• SUDOKU

A négyzetács üres négyzeteibe úgy kell beírunk a hiányzó számokat, hogy mind a 9 sorban és 9 oszlopban megtalálható legyen 1-től 9-ig minden egyes szám, illetve a 9 kis négyzetben (blokkban) is szerepeljen az összes szám 1-től 9-ig.

	7	4	8					2
			1	6		4	7	
	5							1
	8				6	5	4	7
7	3	2	5					1
5								6
	9	7		3	8			
2					7	3	9	

	4		7		2	9		6
2		1	4					
	7		3			8		
			6			4	5	
	6						8	
	2	5			3			
		7			1		4	
					4	1		3
3	4	5			8		9	

Székelyhon

Székelyföld napilapja, az Erdélyi Média-tér Egyesület médiaportfóliójának tagja.

A Székelyhon a Csíki Hírlap, a Gyergyói Hírlap, az Udvarhelyi Híradó és a Vásárhelyi Hírlap című újságok egyggyé válásával létrejött napilap.

Főszerkesztő Kozán István
Főszerkesztő-helyettes Kovács Eszter

Fiókszerkesztőség-vezetők Gergely Imre (Gyergyó-szentmiklós), Izsai Katalin (Csíkszereda), Kovács Eszter (Székelyudvarhely), Simon Virág (Marosvásárhely)

Fotórovat-vezető Beliczay László
Tartalomigazgató Szűszer Róbert
Ügyvezető igazgató Nemes László

Szerkesztőségtagok Antal Erika, Barabás Hajnal, Dobos László, Fülöp-Székely Botond, Horváth Bálint Ottó, Józsa Csongor, Kovács Attila, Molnár Melinda, Szász Cs. Emese, Székely István, Zátyi Tibor

Fotó Barabás Ákos, Gábos Albin, Haáz Vince
Olvasószervező Sóllyom Erika
Tördelőszerkesztők Bajkó Zsuzsa, Csáki Ferenc, Smid Kitti
Reklámgrafika Tóth Szilárd
Korrektorok Ravasz Réka, Tamás Zsanett

Tévéműsor, Szórakozás Gráf Botond
Reklám Csíkszék, Gyergyószék – Kelemen Tímea (0726-720308, kelemen.timea@transversum.ro); Maros-szék – Nagy László (0799-946850, nagy.laszlo@transversum.ro); Udvarhelyszék – Gagy Erika (0726-720341, gagy.erika@transversum.ro)

Lapterv Mihály László, Tókos Attila

Ügyfélszolgálatunk:

530211 Csíkszereda, Márton Áron u. 18. szám
• Telefon: 0266-371100

535500 Gyergyószentmiklós, Szabadság tér 15. szám
• Telefon: 0266-361201

540065 Marosvásárhely, Borsos Tamás u. 11. szám
• Telefon: 0265-260170

535600 Székelyudvarhely, Bethlen Gábor u. 55. szám
• Telefon: 0266-218361

E-mail: szekelyhon@szekelyhon.ro (szerkesztőség), apro@szekelyhon.ro (ügyfélszolgálat), elofizetes@szekelyhon.ro (előfizetés online)

Az (X) szignóval ellátott szövegek fizetett reklámok, közlemények. Amegjelentírások nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik! Szerkesztőségünk fenntartja a jogot, hogy a beérkezett levelek másfélfelírások közléséről döntsön. Kéz íra to kat nem örzünk meg, és nem küldünk vis sza.

Hír de tés fel vé tel és ter jesz tés a szerkesztőség címén hétköznap 8–16 óra között.

Megjelenik munkanapokon. Kiadó: Prima Press Kft. ISSN: 2067-5887